

Sygn. akt IV Ka 15/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin (spr.)
Sędziowie:	SSO Waldemar Majka SSO Sylwana Wirth
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2016 r.

sprawy **M. M.**

syna A. i A. z domu L. (...) roku w K. z art. 224 § 2 k.k. i art. 223 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 207 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 15 października 2015 r. sygnatura akt VI K 253/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym, zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 15/16

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Kłodzku oskarżył M. M. o to, że:

I. W dniu 12 grudnia 2012 roku w K., woj. (...), w celu zmuszenia funkcjonariuszy policji z Komendy Powiatowej Policji w K. - K. R. oraz Ł. T. do zaniechania prawnych czynności służbowych związanych z zatrzymaniem i podczas i w związku spełnieniem przez nich obowiązków służbowych groził im zabójstwem przy czym groźby te wzbudziły w nich uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, stosował wobec nich przemoc poprzez kopanie wymienionych po kończynach dolnych i szarpanie oraz używając niebezpiecznego przedmiotu w postaci noża dopuścił się na nich czynnej napaści w ten sposób, że usiłował uderzyć wymienionych wskazanym przedmiotem oraz ugryzł Ł. T. w prawe udo w następstwie czego K. R. doznała: obrażeń ciała w postaci siniaków na obu kończynach dolnych i otarć naskórka

w okolicy kolana lewego, natomiast Ł. T. doznał rany ciętej lewej dłoni, siniaka uda prawego z powierzchownymi, ranami kłanymi uda oraz siniaka okolicy kolana lewego, które to obrażenia naruszyły czynności ich narządów ciała na okres poniżej dni siedmiu;

to jest o czyn z art. 224 § 2 kk, art. 223 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

II. w okresie od 01 czerwca 2011 roku do 12 grudnia 2012 roku w miejscu jak w pkt I znęcał się fizycznie i psychicznie nad matką A. M. w ten sposób, że wielokrotnie będąc pod wpływem alkoholu wszczywał bezpodstawne awantury domowe, w trakcie których naruszał jej nietykalność cielesną, wyzywał ją słowami wulgarnymi powszechnie, uznanymi za obelżywe, groził jej pozbawieniem życia, które to groźby z uwagi na jego agresywne zachowanie wzbudziły w wymienionej uzasadnioną obawę ich spełnienia, rzucał w wymienioną różnymi przedmiotami oraz jedzeniem, wymiotował na meble i telewizor i pluł na nią;

to jest o czyn z art. 207 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 15 października 2015r. sygn. akt VI K 253 /13:

I. Oskarżonego M. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego czynu opisanego pod pkt. I części wstępnej wyroku, a wyczerpującego ustawowe znamiona występku określonych art. 224 § 2kk, art. 223 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art 11§ 2 kk i za to na podstawie art. 223§1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

II. Oskarżonego M. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego czynu opisanego pod pkt II części wstępnej wyroku, a wyczerpującego ustawowe znamiona występu określonego art. 207 § 1 kk i za to na podstawie art. 207§1 kk wymierzył karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

III. Na podstawie art. 85 § 1 i 2 kk i art. 86 § 1 kk za zbiegające się przestępstwa oskarżonemu wymierzył karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

IV. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 14 grudnia 2012 roku do dnia 21 stycznia 2013 roku, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

V. Na podstawie art. 93b § 1 kk w zw. z art. 93c pkt 5 kk i art. 93a § 1 pkt 3 kk orzekł wobec oskarżonego M. M. środek zabezpieczający w postaci terapii uzależnień.

VI. Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. A. O. kwotę 2.745,36 złotych tytułem nieopłaconej, a udzielonej z urzędu pomocy prawnej oskarżonemu

VII. Zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych zaliczając wydatki poniesione w sprawie na rachunek Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się oskarżony, wnosząc apelację za pośrednictwem obrońcy. Apelujący wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisu prawa materialnego w postaci art. 54 §1 Kodeksu karnego poprzez wymierzenie w/w oskarżonemu kary pozbawienie wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w sytuacji, gdy w przedmiotowej sprawie ma on status sprawcy młodocianego, zaś bezwzględna kara pozbawienia wolności orzeczona wobec niego będzie miała znikomy charakter wychowawczy lub w ogóle nie spełni tego celu,

2. zastosowanie w procesie orzekania błędnej kwalifikacji prawnej opierającej się na łącznej konstrukcji art. 224§2 kk i art. 223 §1 kk na zasadzie zbiegu art. 11§2 kk, co zostało zawarte w punkcie I. wyroku -w sytuacji, gdy zdaniem

obrońcy czyn oskarżonego opisany w punkcie I. części wstępnej zaskarżonego wyroku wypełnia jedynie znamiona czynu zabronionego opisanego w art. 224§2 kk,

3. bezpodstawne uznanie oskarżonego winnym popełnienia czynu opisanego w art.207 §1 kk wobec braku wystarczających ku temu dowodów, a w szczególności wobec faktu, że matka oskarżonego jako główne osobowe źródło dowodowe w tym zakresie, odmówiła na rozprawie złożenia zeznań jako osoba najbliższa dla oskarżonego,

4. obrazę prawa materialnego w postaci przepisu art. 93b§1 kk poprzez orzeczenie wyrokiem stosowania wobec oskarżonego środka zabezpieczającego w postaci terapii uzależnień w sytuacji, gdy wymagana do tego ustawowa przesłanka w postaci istnienia co najmniej określonego prawdopodobieństwa, że sprawca (oskarżony) ponownie popełni w przyszłości czyn zabroniony nie została w ogóle wykazana żadnym dowodem; przedmiotowy element, czy oskarżony w przyszłości może ponownie popełnić czyn zabroniony ustawą, ani też stopień prawdopodobieństwa tego, nie były obiektem badania biegłych psychiatrów, biegłego psychologa, ani też specjalisty terapii uzależnień, i tym samym ich opinie nie zawierają nic w tej materii.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. odnośnie punktu I. zaskarżonego wyroku wnoszę o wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności jedynie na podstawie art. 224§2 kk w możliwie najniższym wymiarze i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,
2. odnośnie czynu wskazanego w punkcie II. zaskarżonego wyroku wnoszę o uniewinnienie oskarżonego,
3. uchylenie punktu V. zaskarżonego wyroku i zaniechanie orzekania o stosowaniu wobec oskarżonego środka zabezpieczającego w postaci terapii uzależnień.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wbrew oczekiwaniom oskarżonego kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku jednoznacznie potwierdziła, iż Sąd Rejonowy poczynił w sprawie jedynie trafne ustalenia faktyczne, które oparł o prawidłowo przeprowadzone i ocenione dowody. Wnioski końcowe o sprawstwie oraz zawinieniu oskarżonego co do obu przypisanych mu występów mieszczą się w granicach swobodnej oceny dowodów, w żadnym wypadku nie można im zarzucić dowolności, zaś uzasadnienie pisemne wyroku zawiera prawidłowy wywód logiczny, jest obszerne i wyczerpujące, przez co odpowiada wszystkim wymogom art. 424 kpk w tym także w zakresie wymiaru kary, wobec czego Sąd Odwoławczy apeluje je w całej rozciągłości.

W pierwszym zarzucie apelacji jej autor zarzucił obrazę prawa materialnego art. 54 § 1 kk przez zaniechanie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, podnosząc młodociany status oskarżonego i podkreślając, że wykonanie kary bezwzględnej pozbawienia wolności wobec M. M. nie przyniesie oczekiwanych efektów wychowawczych. Niestety oparcie probacji wobec sprawcy młodocianego tylko i wyłącznie na jego młodym wieku – przy jednoczesnym braku jakichkolwiek innych pozytywnych przesłanek - byłoby niestety błędne. O ile przepis art. 54 § 1 kk przy wymiarze kary młodocianemu poleca sądowi kierować się przede wszystkim celem wychowawczym kary, ale nie oznacza to automatycznie stosowania np. dobrodziejstwa probacji w stosunku każdego sprawcy młodocianego. Wobec oskarżonego z powodu demoralizacji i nadużywania alkoholu oraz popełnienia czynów karalnych były stosowane środki wychowawcze przez sąd rodzinny, następnie był on już 3 - krotnie karany sądownie za różnego rodzaju występkę i wszystkie te skazania były obwarowane dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia wykonania kary. Najwyraźniej kary te nie odniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, skoro oskarżony powrócił na drogę przestępstwa. Nawet jeżeli - jak to podnosi apelujący - oskarżonemu w toku rozpoznania sprawy uchylono tymczasowe aresztowanie (postanowieniem z 14.11.2013r. sygn.akt IV Kz 438/13), a następnie sąd penitencjarny (postanowieniem z dnia 18.12.2013r.) udzielił oskarżonemu warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary, po czym oskarżony dobrowolnie poddał się

badaniom psychiatrycznym i psychologicznym w sprawie, to okoliczności te nie są przekonującymi dla postawienia pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec M. M. w rozumieniu art. 69 § 1 i 2 kk.

Nie ma także racji apelujący zarzucając (zarzut 2) błędność kwalifikacji prawnej czynu I-go z art. 224 § 2 kk i art. 223 § 1 kk w zw. z art. 11§ 2 kk. Nie kwestionuje tu apelujący ustaleń faktycznych wyroku, a z nich wynika jednoznacznie (k.4-5 motywów), iż oskarżony – będąc pod znacznym działaniem alkoholu i amfetaminy - w celu uniemożliwienia zatrzymania go przez funkcjonariuszy policji pokrzywdzonych K. R. i Ł. T. stosował wobec nich groźby pozbawienia życia, szarpał ich, kopał nogami, Ł. T. ugryzł w udo i zaatakował ich wymachując w ich kierunku nożem. By obezwładnić agresywnego oskarżonego i zakuć w kajdanki policjanci byli zmuszeni do użycia środków przymusu bezpośredniego i gazu łzawiącego. Swoim działaniem oskarżony spowodował u obojga interweniujących funkcjonariuszy także obrażenia ciała, kwalifikowane kumulatywnie z art. 157 § 2 kk, co apelujący pomija. Skoro oskarżony zaatakował interweniujących funkcjonariuszy nożem, który to przedmiot jest przecież niebezpiecznym narzędziem, to nie sposób skutecznie zanegować prawidłowości przyjętej w wyroku kwalifikacji prawnej czynu także z art. 223§ 1 kk.

Nietrafnie apelujący (zarzut 3) podważa ustalenia faktyczne wyroku w zakresie przypisania oskarżonemu występku znęcania nad matką z art. 207 § 1 kk. Postawa procesowa pokrzywdzonej A. M., która przed sądem skorzystała z przysługującego jej prawa do odmowy składania zeznań przeciwko osobie najbliższej, nie oznacza automatycznie błędności sądowej oceny pozostałych dowodów obciążających, na podstawie których dokonano ustaleń faktycznych wyroku. Apelujący nawet jednym słowem nie podważa przyznanego waloru wiarygodności zeznaniom naocznych świadków K. R. i Ł. T. (w obecności których oskarżony wulgarnie wyzywał pokrzywdzoną i groził pozbawieniem życia, rzucił w nią różnymi przedmiotami) a także pozostałych świadków, sąsiadów pokrzywdzonej, głównie P. T., K. M., W. H. czy W. J..

Błędny także pozostaje zarzut 4 apelacji obrazy prawa materialnego art.93 b§ 1 kk przez orzeczenie środka zabezpieczającego w postaci terapii uzależnień. Swe rozstrzygnięcie w tym zakresie sąd rejonowy poprzedził szczegółową weryfikacją stanu zdrowia oskarżonego (w drodze opinii psychiatrycznych i psychologicznych), a następnie dokładnie i prawidłowo uzasadnił na k. 6 i 7 motywów. Jak to wynika z kategoriycznych wniosków opinii biegłych lekarzy psychiatrów (k. 558-565 i 670 akt) oskarżony jest osobą uzależnioną od alkoholu i amfetaminy (zresztą obu przypisanych mu czynów dopuścił się w takim stanie), uzależnioną także od marihuany, ma osobowość nieprawidłową, w związku z czym powinien być leczony w warunkach szpitalnych, w stacjonarnym ośrodku leczenia od alkoholu oraz zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że przy braku tego leczenia oskarżony może dopuścić się czynów podobnych jak mu zarzucanych.

W świetle dyrektyw art.53 kk, okoliczności faktycznych popełnionych występku, wcześniejszej karalności sądowej oskarżonego brak jest podstaw do uznania, by kary jednostkowe (orzeczone w dolnej granicy ustawowego zagrożenia) jak i łączna pozbawienia wolności ze znaczną absorpcją, stanowiło konsekwencję karną rażąco niewspółmiernie surową w rozumieniu przepisu art.438 pkt. 4 kpk.

O zwolnieniu oskarżonego od obowiązku poniesienia kosztów sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k., co uzasadnia wymierzenie kary izolacyjnej oraz brak majątku i dochodów po stronie oskarżonego.